Maandag 1 Juli 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4848

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.
Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog, Postbus 80 Willemstad, Redactie-adres Conscientiesteeg 27
Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Uitwerking Atoombom beneden verwachtingen

Ontvoerde Sjahrir terug

Pools referendum blijkt een „Poolse Landdag“

ONTPLOFFING VIERDE ATOOMBOM.

door

Don Whitehead.

(Aan boord van de „Mount McKinley" nabij Bikini).

's Werelds vierde atoombom is ontploft in een veelkleurige schittering boven een „proefkonijnvloot" van 73 oude oorlogsschepen bij Bikini. Vlootwaarnemers die vijf uren later het lagoen binnengingen om de schade op te nemen, vonden het grootste deel van de vloot nog drijvende. Officiële doch onvolledige gegevens tonen aan, dat drie schepen tot zinken werden gebracht en zestien andere beschadigd werden. Er woeden echter nog branden aan boord van sommige schepen en de deskundigen schatten, dat het aantal ten dode opgeschreven schepen uiteindelijk acht zal zijn. Er ontstond geen vloedgolf of aardbeving als gevolg van de ontploffing. In feite merkten de waarnemers, dat de palmbomen op de atol onbewogen bleven. Er gingen geen levens verloren. Niettemin beschreef Vice Admiraal W. H. P. Blandy het experiment als geslaagd en feliciteerde hij alle betrokken manschappen.

De Secretaris van Marine James Forrestal noemde evenens de proef goed beraamd en goed uitgevoerd. De bom barstte met een verblindende flits om 9 uur op Maandagmorgen [tijd van de Stille Oceaan: op Curaçao was het toen Zondagmiddag].

De natuurkundige schrijver Howard Blakeslee van de AP zeide dat het hart van de wolk die gevormd werd, rose was en een goudkleur kreeg, terwijl zij met snelheid van een kwart mijl per minuut opsteeg. De wolk begon haar bolvorm te verliezen en ging lijken op een paddestoel toen zij hoger steeg. Na een uur was de top van de wolk hoger dan 10.000 meter. Zij onderscheidde zich toen van de andere wolken door haar lichtbruine kleur. De vorm was als van een ijswafel die plat gesmolten was. Zij was ongeveer 30 kilometer breed.

Het eerste vaartuig voer het lagoen binnen drie uren nadat de bom ontplofte teneinde de radio-activiteit te bestuderen.

Het is mogelijk dat branden, die ontstaan zijn aan boord van de schepen, nog niet zichtbaar geworden zijn. Een nieuwe brand laaide plotseling op aan boord van het transportschip „Cortland" in de namiddag. De branden brengen de instrumenten, die aan boord van de schepen aangebracht zijn om het effect van de ontploffing te registreren, in gevaar.

Volgens den AP-correspondent Elton C. Fay zeide Admiraal Blandy, de bevelhebber van de vlootmacht, dat de vierde atoombom „iets lichter was" van ontploffing kracht dan die, welke op Nagasaki geworpen werd. Toen werd officieel geschat, dat de wolk steeg tot 13.000 tot 20.000 meter hoogte. Die bij Bikini kwam niet hoger dan 11.000 meter. Aangezien de radio-activiteit niet al te groot was voeren vele schepen, waaronder Blandy's vlaggeschip, het lagoen binnen na vijf uren. Vreemd genoeg scheen het schip „Nevada", dat het mikpunt was voor de bom, niet erg beschadigd. Doch de heldere oranje en witte kleuren waarin het schip geschilderd was, waren zwartgebrand door de ongelofelijke hitte.

De Noordzijde van het schip toonde het grootste verlies aan verf, waaruit men zou moeten opmaken dat de bom vlak benoorden ervan meer nabij Bikini barstte. Waarnemers, die een televisiescherm gadesloegen aan boord van de „Panamint" zeiden, dat de bom ontplofte op ongeveer 300 meter hoogte en aan de stuurboordzijde van de „Nevada". De schepen die eens behoorden tot de vijandelijke vloten maken het niet zo goed. Het Japanse slagschip „Nagato" en de lichte kruiser „Sakawa" alsook de Duitse zware kruiser „Prinz Eugen" behoren onder de zwaar beschadigde schepen. De zware schade aan boord van de „Prinz Eugen" veroorzaakte verrassing omdat de kruiser aan de rand van de vloot gelegen was.

Twee van de drie schepen die tot zinken gebracht werden, waren transportschepen. Het derde schip was de torpedojager „Lamson". Onder de andere schepen, die als zwaar beschadigd genoemd worden, behoort het vliegdekschip „Independence".

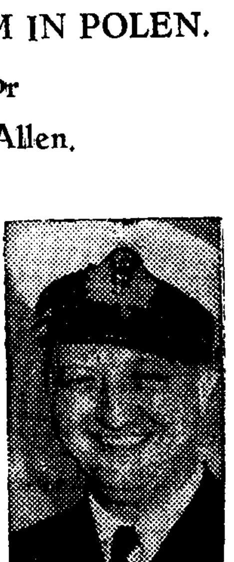
Het is practisch niets meer dan een lege romp. De bovenbouw werd gewoon verteerd door de branden en ontploffingen. Het schip helt 20 graden. Eveneens zwaar beschadigd zijn de kruiser „Pensacola" en de duikboot „Skate". Branden zijn gemeld aan boord van het vliegdekschip „Saratoga", het slagschip „Nevada" en de „New York", de torpedojager „Wilson" en de transportschepen „Bristow", „Niagara", „Bladen", „Banner" „Butte" en „Cortland".

De meeste correspondenten bekenden, dat zij meer verwacht hadden dan zij zagen als gevolg van de ontploffing. Admiraal Blandy zeide tot de verslaggevers, dat de onderneming vrijwel verlopen is als beraamd was. De bomontploffing zoals zij gezien werd van een afstand was ongeveer als een ongewone zonsondergang. Men hoorde niet veel geluid. Slechts een lichte hittegolf werd gevoeld, doch de zee werd in het geheel niet woeliger. Sommigen kregen de indruk, dat de berg een muis gebaard had, zo waren zij teleurgesteld over het effect van de ontploffing (Nabij Bikini, (AP) 1.7).

REFERENDUM IN POLEN.

door

Larry Allen.

Larry Allen

Een zegsman van het Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken zeide, dat bewapende benden gisteravond het land aftrokken en honderden, zo niet duizenden autoriteiten, die toezicht hadden op de stemming van gisteren afranselden, verwondden en doodden. De zegsman zeide, dat de terroristische activiteit ten zeerste toenam. De benden zouden het gemunt hebben op de verkiezingsautoriteiten en de stemmings- en registratieboeken vernielen.

De uitslagen van het referendum zullen vermoedelijk Woensdag bekend zijn en de uiteindelijke resultaten binnen twaalf dagen. Het was de eerste verkiezing in Polen sedert elf jaar. Zij zal moeten laten zien naar welke kant de elf millioen geregistreerde kiezers neigen in de bittere strijd om de macht tussen het communistische partijblok onder den Socialistischen Premier Edward Osubka Morawski en de Poolse Boerenpartij onder Vice Premier Stanislaus Mikolajzyk.

De vragen die gesteld werden zijn: „Wenst gij een Parlement bestaande uit één Kamer? Keurt gij de maatregelen van het voorlopige regime goed om de voornaamste industrieën te nationaliseren en de landbouw te reorganiseren? Keurt gij de vestiging goed van Polens Westelijke grenzen aan de rivieren Oder en Neisse?"

Hoewel algemeen verwacht wordt, dat de kiezers „ja" zullen antwoorden op alle drie vragen, was Mikolajzyk tegen een enkele Kamer in het Parlement. Hij had er echter bij de kiezers op aangedrongen om „ja" te stemmen op de twee andere vragen (Warszawa, (AP) 1.7).

ARRESTATIES IN ROEMENIË.

Premier Peter Groza van Roemenië zeide in een vraaggesprek tot den AP-correspondent, dat alle leiders van een complot, dat een militair verzet tegen Rusland en de gewelddadige omverwerping van het Groza-regime beoogt, zijn gearresteerd (Boekarest, (AP) 29.6).

BRITSE „ZUIVERINGSMAATREGELEN" IN PALESTINA.

Dreigementen van représailles kwamen van de Joodse ondergrondse beweging in Palestina, terwijl de Britse troepen 2000 personen vasthouden voor een onderzoek na grootscheepse operaties tijdens het weekeinde om een einde te maken aan de terreur in het land. Vier personen werden gedood en enkele anderen gewond. De geheime „Stem van Israël" zeide: „Groot Brittannië heeft oorlog verklaard aan de Joodse gemeenschap" en voegde daaraan toe: „Wij zullen erop antwoorden."

Intussen maakte een vooraanstaande Joodse woordvoerder in Te Aviv bekend, dat bijeenkomsten zullen worden belegd door het gehele land om een passieve verzetsbeweging te overwegen gelijk indertijd door de nationalisten in Brits Indië werd gevoerd. De Britse autoriteiten zeiden, dat de operaties, waarmede zij Zaterdag begonnen, bedoeld waren om „wet en orde te herstellen in Palestina". Een strenge avondklok is ingevoerd in Jerusalem, Haifa en Tel Aviv (Jerusalem, (AP) 1.7).

STAKING IN TRIËST.

Ongeveer 200.000 arbeiders zijn in staking te Triëst als protest tegen de opstootjes van gisteren, waarbij een reeks communistische en arbeidersinstellingen gehavend werden, dertig personen werden gewond en één gedood.

De menigten pakken zich samen in de stad en hoewel zich nog geen ernstige incidenten hebben voorgedaan, vreest men dat er elk ogenblik een nieuwe uitbarsting kan komen. Tijdens de nacht drongen jeugdige personen, bewapend met ijzeren staven, 22 woningen van Slaven binnen om het meubilair stuk te slaan. Onder de vakbonden en andere organisaties die deelnemen aan de staking, behoren zowel Italiaanse als Slavische. Zij gaven een proclamatie uit, waarin aangedrongen wordt op de arrestatie der „fascistische elementen" en de uitzetting uit de stad van personen, die er arriveerden tijdens het afgelopen jaar en die zij de schuld gaven voor rechtse demonstraties (Triëst, (AP) 1.7).

DE MACHTSGREEP IN OOST-INDIË.

Achmed Soekarno heeft alle macht in handen genomen na de ontvoering van Soetan Sjahrir en vier Ministers van het Cabinet van Sjahrir. Deze ontvoering heeft plaats gegrepen in de nacht van Donderdag op Vrijdag. Behalve de Ministers is ook ontvoerd de commandant van de T.R.I. en deze ontvoering wordt vooral van Britse zijde van zeer ernstige aard beschouwd, daar deze commandant de verantwoordelijkheid droeg voor de evacuatie van geïnterneerden en hij volgens Britse woordvoerders de enige was aan wie dit toevertrouwd kon worden.

De ontvoerden bevonden zich in een hotel te Soerakarta, een oud bankgebouw, waar Sjahrir een appartement op de eerste verdieping had. Het hotel werd bewaakt door drie republikeinse soldaten, terwijl Sjahrir buitendien een persoonlijke lijfwacht had. In Nederlandse Regeringskringen heeft men nog geen commentaar gegeven op deze ontvoering, daar men nog geen officiële berichten hieromtrent uit Batavia heeft ontvangen. Soekarno heeft in een radiorede gezegd, dat de ontvoering van Sjahrir een voordeel betekent voor Nederland. Het Republikeinse Ministerie van Voorlichting heeft de ontvoering van Sjahrir en de andere Ministers officieel bevestigd.

Van officiële Republikeinse zijde deelt men mede in verband met de tegenvoorstellen van Sjahrir en de verklaring van de Nederlandse Regering, dat deze een stap terug betekenen, dat de tegenvoorstellen gebaseerd zijn op een de facto erkenning van de autoriteit der Republiek. De Republiek Indonesië zou als souvereine staat een verdrag aangaan met Nederland. Het ligt niet in de bedoeling van de republiek de andere eilanden te verwaarlozen.

Met hulp van Nederland zou op deze eilanden na verloop van een bepaalde tijd een volksstemming plaats hebben, waarbij de bevolking vrij kan beslissen over haar lot.

SJAHRIR TERUG.

De regering van de niet-erkende Indonesische Republiek maakte bekend, dat haar ontvoerde Premier Soetan Sjahrir „in goede gezondheid" te Djokjakarta is aangekomen.

Hij werd Donderdag ontvoerd uit zijn officiële residentie te Soerakarta en naar Djokjakarta teruggebracht door een leger-detachement. Sjahrir zeide, dat de ontvoering werd uitgevoerd door „stomme benden die blijkbaar door politieke elementen werden opgehitst" (Batavia, (AP) 1.7).

GOUD GEVONDEN.

Bij baggerwerken in de havenwerken van Rotterdam werd een massief gouden staaf opgehaald met een vooroorlogse waarde van 150.000 gulden. Deze staaf maakt deel uit van het goudbezit van de bank van Nederland. Een grote hoeveelheid goud ging nl. in de Mei-dagen van 1940 verloren. Een hoeveelheid goud ter waarde van ongeveer 4½ millioen gulden was aan boord van een loodsboot gebracht, doch deze boot brachten de Duitsers tot zinken. Er bestaat nu veel hoop, dat men de juiste plaats heeft gevonden waar deze schat gezonken is en men heeft dan ook onmiddellijk opzoekingen ingesteld.

5 R.K. MINISTERS.

Nader vernemen wij nog, dat behalve de Ministers Beel (binnenlandse zaken), Maarseveen (justitie) en Gielen (onderwijs, kunsten en wetenschappen), ook de Ministers Luitenant-kolonel A. H. J. Fievez (op zijn Frans uitgesproken) en Vice-admiraal L. A. C. M. Doorman, onderscheidenlijk van Oorlog en van Marine, rooms-katholiek zijn. In totaal zijn er dus vijf katholieke ministers in het nieuwe cabinet.

CREDIET AAN ECUADOR.

De Venezolaanse Junta Revolucionaria de Gobierno heeft pas een Decreet afgekondigd, door middel waarvan zij aan het Departement van Financiën een bedrag van Bs. 3.000.000 (1.000.000 dollars) toestaat. Dit bedrag zal als crediet aan de zusterrepubliek Ecuador in de vorm van een lening worden verstrekt, om haar aandeel in de Groot-Columbiaanse Handelsvloot te dekken. De ontstane schuld zal in 18 jaarlijkse quota worden terugbetaald, tegen een rente van 3 pct. per jaar.

EEN VENEZOLAANSE STAAT WORDT GESANEERD.

De Venezolaanse Junta Revolucionaria de Gobierno heeft weer een resolutie uitgegeven, waardoor een bedrag van Bs. 5.331.249.38 voor het saneren van de geteisterde moerasstreken van de Staat Bolivar zal worden gebruikt, ten einde in deze streek de malaria uit te roeien.

Een commissie van medici en technici ter zake zullen de leiding van deze saneringscampagne hebben.

UITBAGGERING VAN LA GUAYRA'S HAVEN.

Men is met het uitbaggeren van de haven van La Guayra begonnen.

Dit grootse werk zal deze haven in staat stellen schepen van grote tonnenmaat toe te laten.

het nieuws van vandaag

Voor de vierde maal werd een atoombom tot ontploffing gebracht, thans boven het lagoen van Bikini, een atol welke ergens verloren gaat in de Grote Oceaan. 73 Oorlogs- en transportschepen lagen er om onderworpen te worden aan de kracht en invloed van het meest moorddadige wapen, dat ooit door den mens werd uitgevonden. Het was — wat men in de telegrammen noemt — een „proefkonijnenvloot", omdat zij immers als proefkonijn moest dienen zodat men in de val van ernst kan weten hoe men te werk moet gaan. Het is te begrijpen, dat zulk een atoombom een verschrikkelijke uitwerking heeft, doch de correspondenten die de proef bijwoonden, verklaarden teleurgesteld te zijn omdat zij veel meer verwacht hadden. De zee werd niet merkbaar woeliger, er ontstond geen aardbeving en van de 73 schepen in het lagoen verdwenen „slechts drie" in de diepte. Verschillende andere schepen werden beschadigd, doch het schijnt, dat bij de meeste de schade niet onherstelbaar is. Wat de invloed van de bom geweest is op de echte proefkonijnen, ratten, muizen, geiten, varkens en koeien, die zich aan boord van verschillende der schepen bevonden, geweest is, werd nog niet gemeld.

Alles is goed afgelopen en dat is ten minste een gelukkig ding. Gevaarlijker wordt het als men over drie weken of zo een vijfde bom onder water tot ontploffing gaat brengen. Een vloedgolf behoort dan niet tot de onmogelijkheden.

Wat jammer is, is dat zo een atoombom niet al de politieke moeilijkheden kan opruimen. In Parijs zitten de ministers nog steeds te kijken met het probleem van Triëst. Frankrijk zou met een nieuw voorstel komen vandaag. In de stad zelf is er een grote staking nadat er wanordelijkheden plaats vonden. Het begon eigenlijk toen enkele wielrenners, die deelnemen aan de „ronde van Italië", nabij Triëst werden aangevallen. De reactie daarop was dat in de stad de verschillende groepen elkaar het leven zuur maakten en het gevolg daarvan was weer dat de vakbonden een staking uitschreven.

In Indonesië werd Soetan Sjahrir, Premier van de Indonesische Republiek" door heethoofden (blijkbaar aangestookt door de Communisten) ontvoerd. Hij werd echter ontzet en is veilig in Djokjakarta teruggekeerd.

In Palestina hebben de Britse strijdkrachten een overval gedaan op het hoofdkwartier van het Joodse Agentschap. Ook werden tal van Joden die er van verdacht worden de terreur te ontketenen gearresteerd.

In Polen trokken moordende benden rond tijdens het referendum over de nationalisatiemaatregelen enz. van de regering. Het werd een ware „Poolse Landdag".

Amado Römers' eerste plechtige H. Mis

Reeds van 8 uur af stroomde het Curaçaose katholieke volk ter kerke ter bijwoning van de eerste plechtige H. Mis van den pasgewijden Priester Amado Römer. Om kwart voor negen beierden de klokken van de Pro-cathedrale Kerk de feestjubel uit over de stad. Een stampvolle kerk en een zeer grote menigte in de omgeving wachtten op de komst van den jongen Priester. De Apostolisch Vicarius en de Gouverneur worden verwelkomd door de heren van het huldigingscomité en

AMADA E. F. ROMER
Allereerst dank aan God.

schrijden ter kerke. Om even over negen uur arriveert de Neomist vergezeld van zijn familie op het kerkplein en in een plechtige stoet van bruidjes en van de leden van het parochieel huldigingscomité trekt men op naar het prachtig versierde hoogaltaar. Na zich bekleed te hebben met de liturgische gewaden begon de viering van de H. Eucharistie door den jongen Priester met al de luister, die men bieden kon. De Neomist werd geassisteerd door de landskinderen Pastoor Julio Henriquez als diaken en Pastoor Bertrandus Kranwinkel O.P. als subdiaken.

De Pastoor van de parochie Laurentius van Rooy O.P. was presbyter assistent. De overige functies werden verricht door de fraters. Het koor versterkt met fraters en begeleid door orgel en strijkinstrumenten voerde op prachtige wijze de liturgische gezangen uit. Het H. Misoffer voltrok zich in schone jubel en met grote vreugde en dankbaarheid.

Na het H. Evangelie besteeg Pater Aguirre S.J. de President van het Seminarie, waar de jonge Priester studeerde, de kansel, om in een rustig vloeiende rede de betekenis van dit priesterfeest te schetsen. Allereerst wees Pater Aguirre op de uitverkiezing, die een genade Gods is. Een uit het volk werd uitverkoren om middelaar te worden tussen God en de mensen en tussen de mensen en God. Een uit het volk werd geroepen om een andere Christus te worden te midden van zijn volk. Vervolgens schetste de spreker de grootheid van het Priesterschap met zijn wonderbaarlijke gaven, al om niet gegeven. Hij wees er op hoe de Priester moet zijn het zout der aarde en het licht in de wereld. En het doel van dit alles is niet om een paradijs op aarde te krijgen, maar om de strijdende mensheid op te voeren naar God, om hem het hemelrijk te doen veroveren. Om deze wereld bewoonbaar te maken en de mogelijkheid te scheppen de zielen zalig te maken. De priester moet arbeiden in de wereld van rechtvaardigheid, liefde en vrede en immer strijden aan het hoofd van zijn volk. Hij is de vechter in het rijk van God tegen het rijk van Satan. Hij moet zijn het voorbeeld van het volk, waarin hij voorkwam. Met de bede, dat God Curaçao moge zegenen in dezen Priester besloot Pater Aguirre zijn met grote aandacht en bewondering gevolgde rede.

Hierna werd het H. Offer voortgezet tot het ontroerend moment der Consecratie en vervolgens tot de zegen van den jongen Priester over al het verzamelde volk.

Tot besluit zong het versterkte koor een feestlied voor soli en mannekoor van J. Haagh C.ss.R. Jubelen wij met stem en snaren op des Priesters hoogtijdag." Het koor vertolkte in deze zang de vreugde en de trots van de saamgestroomde menigte, die God dank bracht voor deze sublieme gave aan Curaçao.

Uitgeleid door zijn Bisschop, omstuwd van bruidjes, familie en gelovigen verliet de Neomist de kerk, om zich enige ogenblikken terug te trekken ter voorbereiding van de receptie die komen ging.

Om ongeveer half twaalf trok de Neomist vergezeld van de geestelijkheid der parochie, van Pater Vicarius en van de leden van het huldigingscomité, door de versierde IJzerstraat naar zijn ouderlijk huis. 'Bon bini meimei di nos', was de groet van de buurt genoten. Vrouwen strooiden bloemen, vlaggen woeien op de passaat en de palmtakken herinnerden aan de dag van Jezus glorierijke intocht in Jerusalem. In vreugde werd hij ontvangen temidden der zijnen.

Talrijk velen, waaronder de heer H. A. Corsten die Overste H. J. Suermondt vertegenwoordigde, waren reeds verzameld in de woning zijner ouders, toen de heer Guillermo Vlieg het woord nam om in een korte brilliante rede de blijdschap van het Curaçaose volk te vertolken. Een andere Christus was uit het Curaçaose volk opgerezen om middelaar te zijn tussen God en mensen, aldus de Heer Vlieg. Zijn geestdriftige woorden werden door daverend applaus ondersteund. Hierna nam de Heer Vlieg weder het woord om het geschenk van de parochie aan te bieden, bestaande uit een prachtige kelk. Het dochtertje van den Heer Vlieg, die haars vaders renaarstalent schijnt geërfd te hebben, sprak in het Nederlands enige ontroerende woorden om te vragen, dat de Priester steeds bij het H. Offer het volk van Curaçao moge gedenken.

Onderwijl was de Gouverneurse vergezeld door kapitein-adjudant van de Laarschot binnengekomen om de gelukwensen van Zijne Excellentie den Gouverneur over te brengen.

Nadat de champagne gedronken was, sprak Amado Römer enige woorden van dank. Met grote eenvoud en zeldzame ongekunsteldheid dankte hij uit de volle oprechtheid des harten. Allereerst dank aan God, die hem riep en leidde tot het priesterschap. Aan de H. Maagd, de middelaresse van alle goede gaven des Heren. Dank aan zijn ouders, die het mogelijk maak-

ten, dat hij zijn roeping volgen kon en die zich vele offers getroostten. Dank aan de Zusters, die hem als kleuter het zo belangrijke eerste onderwijs gaven. Dank aan de Fraters, vooral aan de overleden frater Antimus. Dank aan de Paters Dominicanen. Dank aan de Paters Jezuïeten. Dank aan allen zonder onderscheid, die hem hielpen, die voor hem baden en hun blijdschap toonden met deze uitverkiezing. Dank tenslote aan den Bisschop, die voor hem immer een vader was in de volle zin des woords.

Het was een ontroerend woord van dank: „Ik ben niets, maar God heeft mij uitverkoren." Gij hebt alles voor mij gedaan. Ik kan slechts een woord van dank stamelen, aldus de Neomist.

Ter ere van den gast Pater Aguirre S J., droeg de Heer Vlieg nog een gedicht in het Spaans voor.

Dit gedicht werd met diep gevoel en op meesterlijke wijze uitgesproken.

Aansluitend hierop vond een geanimeerde receptie plaats, waaraan door zovele jeugdvrienden van den Neomist en kennissen van den Heer en Mevrouw Römer-Chapman werd deelgenomen, dat er aanvankelijk bijna te weinig ruimte scheen te zijn om de gasten te ontvangen en te laven. Verschillende Fraters, van welke de jeugdige Priester zijn eerste vorming ontving aan het Sint Thomascollege, vele Paters waarbij ook enkele pasaangekomenen, de Voorzitter der Staten en de Administrateur van Financiën, de waarnemend Directeur van Onderwijs en Volksontwikkeling, leden en oud-leden van de R. K. Statenfractie, figuren uit de ambtelijke en handelswereld e.a. kwamen hun gelukwensen aanbieden aan Priester Amado Römer, die naast de zichtbaar gelukkige ouders — ook andere familieleden, zoals Mevrouw Moen-Römer uit Port-au-Prince, waren aanwezig — blijde en dankbaar al deze goede wensen in ontvangst nam. Professor Palm aan de piano en een klein strijkje zorgden voor de stemming, er werd een lied gezongen en men was verheugd.

Des avonds hield de eerwaarde Heer Amado Römer een plechtig lof. Weder was de kerk geheel gevuld met de gelovigen. Ten besluite hiervan zong de Neomist met de assisterende geestelijkheid en het koor het 'Te Deum laudamus'. — U. o God loven wij.

Met de zegen van het Allerheiligste werd deze voor Curaçao zo sublieme dag beëindigd.

Bekendmaking.

De Gezaghebber van Aruba maakt bekend:

A. Als prijs waartegen versch vleesch op het eiland Aruba ten hoogste mag worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd, vast te stellen:

I. IN DEN KLEINHANDEL:

a. Rundvleesch.

haas	per ½ KG	f. 2,15
biefstuk	per ½ KG	„ 1,10
roastbeef	per ½ KG	„ 0,75
soepvleesch zonder been	per ½ KG	„ 0.60
soepvleesch met been	per ½ KG	„ 0,55
beenderen	per ½ KG	„ 0,30
staart	per ½ KG	„ 0,35
tong	per ½ KG	„ 2,- -
nieren	per ½ KG	„ 0,30
lever	per ½ KG	„ 1,10
hersenen	per stuk	„ 0,50
hart	per stuk	„ 0,50
vet	per ½ KG	„ 0,30

b.	Geitenvleesch	per ½ KG	„ 0,85
	Geitenlever	per stuk	„ 1,25
c.	Schapenvleesch	per ½ KG	„ 0,95
	Schapenlever	per stuk	„ 1,25
d.	Varkensvleesch	per ½ KG	„ 1,- -

II. IN DEN GROOTHANDEL:

a.	Rundvleesch	per 1 KG geslacht gewogen	„ 1,15
	geitenvleesch	per 1 KG geslacht gewogen	„ 1,- -
	schapenvleesch	per 1 KG geslacht gewogen	„ 1,- -
	varkensvleesch	per 1 KG geslacht gewogen	„ 1,- -

B. Te bepalen dat deze beschikking in werking treedt op den 26sten Juni 1946 op welk tijdstip alle vorige prijsvaststellingen betreffende versch vleesch vallen.

DE GEZAGHEBBER VAN ARUBA

Mr. L. C. KWARTSZ.

CURAÇAO

WESTINDISCHE AFVAARDIGINGEN BEZIG.

De beide Westindische afvaardigingen hebben besprekingen gevoerd met den [toenmaligen] minister van Overzeese Gebiedsdelen Johann H. A. Logemann. De besprekingen verliepen „in een sfeer van wederzijds begrip". De heer Wim H. van Helsdingen, die door verschillende bladen als den toekomstigen minister van Overzeese Gebiedsdelen wordt gedoodverfd, was bij de besprekingen mede aanwezig, evenals de heren W. G. Peekema, raadsman aan dit departement [Peekema was in het gezelschap van Minister Charles Welter toen deze ons gebiedsdeel indertijd gedurende enkele dagen bezocht — Red. Amigoe], en Dr. J. A. Jonkman, een voormalig lid van de Volksraad in Oost-Indië.

Vertegenwoordigers van verschillende politieke groepen uit de Tweede Kamer woonden de besprekingen bij.

Minister Logemann arrangeerde een thee na de vergadering.

Vóór hun bezoek aan Minister Logemann bezichtigden de leden van beide afvaardigingen de kantoren van het ANP (Aneta), waar zij werden rondgeleid door den heer H. J. van de Pol, den directeur ('s-Gravenhage, Aneta)

MISVERSTAND OMTRENT BEDOELINGEN.

Ook het Amsterdamse gereformeerde dagblad „Trouw" schreef een artikel over de Westindische autonomie-commissies. Een gedeelte daarvan luidt:

Te hunner begroeting waren aanwezig dr. E. Snellen en de heer B. Jilderda van het Departement van Overzeese Gebiedsdelen en de heer Thomson van de K.L.M. directie.

In een kort onderhoud, dat wij (d.w.z. Trouw) met den leider der commissie uit Curaçao, dr. da Costa Gomez, hadden, verklaarde hij, dat de bevolking van Curaçao en Suriname niet tevreden is over den huidigen bestuursvorm in onze delen van het Rijk. Sterk leeft de wens, dat de toezegging door Hare Majesteit de Koningin in haar radiorede gedaan, in vervulling zal gaan, waartoe de Grondwet de mogelijkheid opent, Suriname en Curaçao wensen zelfbestuur, echter in volledige en hartelijke samenwerking met de andere delen van het Rijk.

Dr. da Costa Gomez meende dat er hier te lande omtrent de bedoelingen der commissies uit Suriname en Curaçao allerlei misverstand bestaat, omdat men het streven, waarvan de komst dezer commissies een exponent is, ziet in het licht der gebeurtenissen in Nederlands Oost-Indië terwijl het — dr. da Costa Gomez verklaarde dit met nadruk — daarmede niets te maken heeft.

Na een kort oponthoud zijn de leden der commissies die vermoedelijk ongeveer een maand in ons land zullen blijven naar 's-Gravenhage vertrokken.

ONZE STATENLEDEN ALS TOERISTEN.

Aan een particulier brief, afgedrukt in De West, van dokter Ho A Sjie lezen wij, dat de leden van de afvaardiging Zaterdag 15 Juni jl. een tocht maakten door Den Haag in gezelschap van de heren Van Dorp en Mr. Bot.

Eerstgenoemde is van de Voorlichtingsdienst. Mr. Bot is Indisch regeringsambtenaar, thans werkzaam op het Ministerie. Hij heeft in Japanse krijgsgevangenschap gezeten.

Na de tocht volgde een lunch in restaurant Lenveldt en Nicola en een thee in hotel „Kasteel Oud-Wassenaar" te Wassenaar.

De volgende morgen ging het gezelschap met dezelfde twee heren naar Utrecht, De Bilt, Wageningen en de Grebbeberg (waar de graven zijn der in de oorlog gevallen Nederlanders).

Geluncht werd te Scherpzeel, 26 kilometer buiten Utrecht.

Niet alle leden der twee commissies maakten deze tochten mede.

Daar het aantal vervoermiddelen beperkt is, werden beide tochten gemaakt in legerauto's.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **St. Thomas Kring:** Morgen om 20 uur biezondere bijeenkomst in de St. Tarcisiusclub te San Mateo van de leden van de St. Thomaskring. Huldiging van den Neomist A. Römer en toespraak van den Zeereerwaarden Pater Aguirre S.J. over 'De Weerklank van de Katholieke leer in Europa en Zuid-Amerika'.

AAN E.V.S.

Uw ingezonden stuk wordt niet geplaatst, want hoewel u uw naam voluit onder de brief zette, weten wij toch niet wie u bent: uw handtekening is onleesbaar. Bovendien moet u uw adres opgeven. Zoals medegedeeld wordt wegens de corruptieve handelwijze van sommigen tot nader aankondiging geen enkel ingezonden stuk — behalve die welke voor de afkondiging van ons besluit al binnen waren — onder initialen geplaatst.

MEDISCHE PUBLICATIES.

In het „American Journal of Clinical Pathology" verscheen wederom een publicatie van de hand van de dokters Philip H. Hartz en Arie van der Sar, getiteld: „Cancerous Cyst of the tail of the Pancreas simulating Carcinosarcoma". Het artikel is geïllustreerd.

WAT HEEMVAARDERS MEE MOGEN NEMEN NAAR EUROPEES NEDERLAND.

Daar er ook uit Curaçao thans steeds meer mensen repatrieren lijkt het niet ondienstig de volgende gegevens, aan Knickerbocker ontleend, hier te publiceren:

Wij ontvingen de volgende samenvatting van de richtlijnen, vastgesteld door den Minister van Financiën, voor de douanebehandeling van personen die naar het vaderland terugkeren:

Bij den invoer van goederen in Nederland door repatriërenden worden aldaar thans zonder invoervergunningen of deviezenvergunningen en zonder betaling van enigerlei heffing ten invoer toegelaten:

a) uit gebruikte goederen bestaande verhuisboedels of gedeelten daarvan;

b) de lijfgoederen en de goederen voor het persoonlijk gebruik van den repatriërenden reiziger;

c) de medegebrachte kleine geschenken;

d) in het algemeen alle goederen, welke ten eigen gebruike van de repatriërende dienen in de meest ruime zin des woords en waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen, dat zij diens rechtmatig verworven eigendom zijn.

Betrokkenen zullen er goed aan doen, in het buitenland met het oog op hun repatriatie geen andere goederen aan te schaffen dan die, welke zij aldaar dadelijk betalen, en zelf medebrengen, daarbij tevens rekening houdende met de uit het vorenstaande voortvloeiende restricties.

In verband met de Nederlandse deviezenvoorschriften zullen de repatriërenden er op moeten rekenen, dat zij eventueel meegebrachte buitenlandse betaalmiddelen (metalen geld, bankbiljetten, muntbiljetten en soortgelijke betaalmiddelen) en buitenlandse geldswaardige papieren (chéques, wisselbrieven, promessen en soortgelijke geldswaardige papieren, zomede reiscredietbrieven, met uitzondering van effecten) dadelijk bij aankomst of binnen enige dagen daarna zullen moeten afgeven of overdragen.

Indien de Nederlandse Bank daartoe een incidentele of algemene vergunning verleent, zullen zij evenwel hunne buitenlandse en binnenlandse effecten zonder verplichting tot afgifte of overdracht mogen invoeren.

Of een dergelijke algemene vergunning is verleend, zal den repatriërenden bij aankomst in Nederland blijken.

Behoudens eventueel door de Nederlandse Bank en den Minister van Financiën te treffen algemene of incidentele voorzieningen mogen de repatriërenden slechts een bedrag van 50 gulden aan Nederlands geld invoeren.

Personen, die op eigen gelegenheid in Nederland mochten aankomen, nadat de Nederlandse overheid haar bemoeiingen ter zake van de repatriatie reeds heeft gestaakt, zullen met betrekking tot hunne goederen en deviezen door de douane worden behandeld als andere binnenkomende reizigers of verhuizende personen.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — La Guayra.

26 Juni: Gabriela de los Angeles, Pieter H. en Else Maal; Baron Frederik Tuyl, Marie Cornelia en Hugo Frederick Loudon; Juan Enrique en Myrna Clemencia Maal; Arturo Arends, George Ernest Loudon.

La Guayra — Curaçao.

26 Juni: Maria L. Solis, Juan E. Roger, Frank en Margarett Storms; Luis R. Muller, Juana Ordosgoiti.

Curaçao — Maracaibo

24 Juni: Anna R. Molera, Maria E. Soler Morio.

25 Juni: Carmen Molino.

Maracaibo — Curaçao.

25 Juni: Christiaan v.d. Ree.

26 Juni: Gloria en Frederico Bracho.

Curaçao — Miami.

25 Juni: Solomon A. Senior.

Miami — Curaçao.

24 Juni: Clarence A. Hale, Hudson K. Phillips, King Elliot, Manuel Pichardo.

25 Juni: Dirk A. IJsselstijn, Moses en Kelly Meit..

26 Juni: Max Fruchter, Julius A. Bruyning.

DE HEER EN MEVROUW
Alex Curiel - De Marchena
geven hierbij kennis van het voorgenomen huwelijk van hun dochter
NORMA
met den heer
RENÉ MORENO

MEVROUW DE WEDUWE
Haydee Moreno Brandao -- Delvalle
geeft hierbij kennis van het voorgenomen huwelijk van haar zoon
RENÉ
met Mejuffrouw
NORMA CURIEL

op Woensdag, den 3den Juli 1946.

Receptie: Scharlooweg No. 130 om 8.30 p.m.

GELIEVE DEZE KENNISGEVING ALS EEN PERSOONLIJKE UITNOODIGING TE BESCHOUWEN.

5—1

VERLOOFD

Elsie Th. Romijn
en
Edgar E. de Jongh.

Cur: 30. 6. '46

GETROUWD

J. H. Abdoel Khan
met
T. Anasagasti

29-6-46

Willemstad - Curacao
2-1

N. V. KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT EXPLOITATIE VAN PETROLEUMBRONNEN IN NEDERLANDSCH-INDIË.

gevestigd te Curacao.

ALGEMEENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

als bedoeld in artikel 25 der statuten, met toestemming van het Nederlandsch Beheersinstituut te houden op Dinsdag, 16 Juli 1946 des voormiddags te 10.30 uur in het gebouw „INDUSTRIA", Vijgendam 2 te Amsterdam

De punten van behandeling, n.l. de jaarverslagen over 1944 en 1945, de herziene balans en Winst- en Verliesrekening over 1944 en het voorstel tot vaststelling van de dividenden over de jaren 1944 en 1945, liggen voor aandeelhouders ter inzage ten kantore der Maatschappij te Curacao.

Tot het uitoefenen van stemrecht zijn houders van aandeelen aan toonder verplicht hunne aandeelen uiterlijk Woensdag 10 Juli 1946 des namiddags te 4 uur, te deponeeren ten kantore der Vennootschap.

3—1

De Directie.

Contacthoekje.

Aangezien er in de afgelopen week talrijke geruchten de ronde deden omtrent een telegram, dat het Hoofdbestuur der Curaçaose R. K. Partij verzonden heeft, heeft het Hoofdbestuur besloten thans het telegram in quaestie, dat vanwege het interne karakter ervan, in eerste instantie uiteraard niet voor publicatie bestemd was, hierbij aan het publiek voor te leggen.

Het telegram, dat geadresseerd was aan den Voorzitter der Katholieke Kamerfractie, Den Haag, luidt als volgt:

„Commissie Staten eergisteren vertrokken ter bespreking autonomie. Hoewel Katholieke Partij vanzelfsprekend vóór autonomie achten wij door Staten thans voor onmiddellijke invoering beoogde fundamentele wijzigingen overijld, niet opportuun, tegen Katholiek belang en vooruitlopend beslissingen Rijksconferentie. Bovenstaande door ons vóór openbare behandeling aan Da Costa Gomez leider Statencommissie medegedeeld. Dit ter informatie verzoekende hiermede bij voorkomende gelegenheid rekening houden."

Wellicht ten overvloede — daar er in het telegram zelf op gewezen wordt — willen wij hierbij nog mededelen, dat ons standpunt zoals in bovenstaand telegram in het kort gegeven, den Heer da Costa Gomez, vóór zijn vertrek, reeds uitvoerig is uiteengezet.

Wij hopen dat hiermede voor den goedwillenden lezer al de geruchten, als zou de R. K. Partij een telegram tegen de autonomie gezonden hebben, gelogenstraft worden. Het is heus niet zo moeilijk te begrijpen, dat wanneer men zich uitspreekt tegen de onmiddellijke invoering van fundamentele wijzigingen, vooruitlopend op de beslissingen van de Rijksconferentie, daarmede de autonomie geen geweld is aangedaan. Zelfs wanneer men — zoals velen blijkbaar doen — de Heer da Costa Gomez beschouwt als de personificatie van het begrip „autonomie", dan nog zal men kunnen begrijpen, dat de onmiddelijke invoering van fundamentele wijzigingen vóór de Rijksconferentie — de door Hare Majesteit aangewezen instantie om hierover te beslissen — de zo zeer begeerde autonomie veeleer in gevaar brengt.

Wij willen besluiten met te herhalen, dat de R.K. Partij vanzelfsprekend (zoals in bovenstaand telegram gezegd) voor autonomie is. De door de Statencommissie voor onmiddellijke invoering beoogde wijzigingen staan geheel los van de inlossing der Koninklijke belofte van December 1942 en werden in het geheel niet genoemd in de conclusie van het Staten-telegram van 9 November 1945 aan Hare Majesteit de Koningin. — Die wijzigingen zijn opgenomen in het z.g. „memorandum", dat op Curaçao niet gepubliceerd is, dat dus niet zijn kan een weerspiegeling van de volkswil, daar het volk zich er niet over heeft kunnen uitspreken.

Het Hoofdbestuur van de Curaçaose R. K. Partij, in wiens handen de politieke zorg voor het R. K. volksdeel gelegd is, protesteert tegen het feit, dat het volk door middel van een geheim memorandum, wensen in de mond gelegd worden, waarvan het geen kennis heeft kunnen nemen. Hetgeen langs een dergelijke weg bereikt wordt is geen autonomie, maar bestendiging van de allerergste autocratie.

Hoofdbestuur Curaçaose R.K. Partij.

SPORT

K.S.C.

Red Devils — The Western Stars 0—5; Adelaars — De Ster niet doorgegaan; Union Victory Stars — D.B.O. 2—2.

DE KWARTFINALES TE WIMBLEDON.

In de kwartfinales voor heren enkel te Wimbledon heeft Tom Brown van de Verenigde Staten Ferenc Puncec van Joegoslavië verslagen met 6—2, 8—6, 6—4. Jaroslav Drobny van Tsjechoslowakije versloeg Pierre Pelizza van Frankrijk met 6—4, 6—4, 6—4 (Wimbledon, (AP) 1.7).

ONS KONINKRIJK

STAKING BIJ AMBTENAREN?

De Amsterdamse havenstaking dreigt zich uit te breiden tot overheidspersoneel, nu de autoriteiten ontslag dreigen te geven aan overheidspersoneel dat weigert mee te helpen bij de lossing van schepen die door de linkse Arbeiders Vakvereniging op de zwarte lijst zijn geplaatst.

EDUARD VETERMAN OMGEKOMEN.

De bekende toneelschrijver en regisseur Eduard Veterman is met zijn echtgenote bij een auto-ongeluk in Nederland om het leven gekomen.

GROENTE-OVERSCHOT NAAR DUITSLAND.

Besprekingen te Londen

Het Nederlandse volk, dat dezer dagen het beschamende bericht kon lezen, dat hier te lande sla en spinazie, evenals voor de oorlog, thans weer op de mestvaalt terecht komen, zal thans met voldoening vernemen, dat er tussen de Nederlandse en Engelse autoriteiten in Londen onderhandelingen worden gevoerd over de export van groenten naar Duitsland.

Deze besprekingen die de vorige week in Hamburg zijn begonnen, worden thans te Londen voortgezet. Men stelde zich in Hamburg op het standpunt, dat men beter haring uit Nederland naar Duitsland kon exporteren dan groente, aangezien de voedselwaarde van haring groter is. Nederland heeft echter een groot overschot aan groenten, zo groot zelfs, dat de conservenfabrieken geen gelegenheid hebben het in te blikken. Voor sla moet dus een ander afzetgebied worden gevonden. Van Nederlandse zijde wordt thans alles in het werk gesteld, om het groente-overschot naar Duitsland te exporteren. Een van de problemen daarbij vormt de erbarmelijke verkeerssituatie.

COLLABORATRICE OP NEDERLANDSE LEGATIE.

Voor de plaatselijke rechtbank te Aalborg in Denemarken moest onlangs een zekere Mevrouw Darling terecht staan, die zich tijdens de bezetting schuldig gemaakt had aan collaboratie met den vijand. Zij weigerde echter zich te verantwoorden en legde bewijzen over, dat zij in dienst was bij de Nederlandse legatie te Kopenhagen. Het is duidelijk, dat deze legatie onwetend is geweest van het verleden van Mevrouw Darling. De politie-autoriteiten, die zich onmiddellijk met den Nederlandsen gezant in verbinding hebben gesteld, verwachten, dat haar werkzaamheden bij de legatie thans wel zeer spoedig ten einde zullen lopen.

NEDERLANDSE AANDELEN OP DE NEW YORKSE BEURS.

De heer Carel Overhof, voorzitter van de Amsterdamse Beursvereniging, is naar Amerika gevlogen teneinde aldaar besprekingen te voeren over het wederom ten verkoop stellen van Nederlandse aandelen op de New Yorkse beurs.

GEEN BEKEERLING, MAAR BEKEERDER.

Wij lezen in „De Tijd":

. . „In een onzer voorgaande nummers", zo verklaart de redactie van „De Linie" in haar laatste nummer, „hebben wij den gouverneur van Curaçao, dr. Piet Kasteel, bestempeld als „een bekend bekeerling". Dat was een vergissing. Dr. Kasteel is een Katholiek van huis uit."

Geen bekend Katholiek van huis uit, natuurlijk. Want dan zou hij ook wel de redactie van „De Linie" als zodanig bekend zijn geweest, maar die was hij bekend als bekeerling. Men kan zich afvragen, hoe dat mogelijk is, dat een Katholiek van huis uit bekend wordt als bekeerling. Wat heeft Dr. Piet Kasteel wel voor bizonders gedaan, dat dit met hem heeft plaatsgevonden? Lezer, Dr. Piet Kasteel heeft als Katholiek van huis uit bekeerd, hij was bekeerder. Daardoor heeft hij zijn bekendheid verworven als bekeerling.

Wij verwachten blijkbaar alleen, wanneer hij een bekeerling is, bij een leek zo veel apostolisch vuur, dat hij zijn medemensen wil bekeren. Kan het zijn, dat er een bekend Katholicisme van huis uit bestaat, waarvan wij nodig bekeerd moeten worden?

„RIJKE" AMBTENAREN.

Prof. A. N. Molenaar schrijft in Vrij Nederland, dat degenen die, zoals bij de radicalen mode is, zo graag afgeven op hen die enig vermogen bespaard hebben, moeten bedenken dat een ambtenaar die op 65-jarigen leeftijd 4000 gulden pensioen krijgt, in het particuliere leven ongeveer 50.000 gulden zou moeten hebben bespaard om zich op die leeftijd een even hoge lijfrente te verschaffen. Tegen het ambtenarenpensioen maakt niemand bezwaar, omdat het uit de almachtige staatskas komt. Maar een bezitter van 50.000 gulden heet een kapitalist, en moet volgens onze radicalen maar eens stevig worden geplukt.

AMNESTIE VOOR STEENTJES.

Hare Majesteit de Koningin heeft het doodvonnis van A.L.W. Steentjes, die vaderlanders verried aan de Duitse politie, in levenslang veranderd. Dit is het eerste geval van amnestie sedert de oorlog.

SURINAME

R. K. PARTIJ IN SURINAME.

Zonder geestelijk adviseur.

Van welingelichte zijde verneemt De West, dat het plan om een R. K. Politieke Partij in Suriname op te richten vaste vorm heeft aangenomen.

Met de leiding wordt waarschijnlijk belast de heer Sno, leider van K.O.K. en Leraar M. O. Wiskunde.

Een der bezwaren van de intellectuelen was, dat de Partij zou staan onder een geestelijken adviseur. Volgens den zegsman van De West schijnt het Hoofd van de Missie dit niet als een hoofd-vereiste te beschouwen.

Een der voornaamste bezwaren van de zogenaamde leken komt aldus te vervallen.

NIEUWS VAN OVERAL

HET FRANSE GEZIN.

Kardinaal Suhard, aartsbisschop van Parijs, zond een herderlijke brief aan zijn gelovigen over „Het gezin". Hij gaat daarin de oorzaken van het verval in het gezinsleven na: het loonvraagstuk, het woningprobleem, de sociale gesel van het alcoholisme, het binnendringen van het materialisme, het juridische individualisme, de individualistisch moraal van het „recht" op liefde, het „recht" op echtscheiding, de vrije liefde.

De geneesmiddelen voor een herstel van het gezinsleven, zijn niet: het afsluiten van het gezin van de buitenwereld en het natalisme, want het eerste middel is louter negatief en ook niet doeltreffend: het gezin is geen „clan", geen kaste, maar een naar buiten open gemeenschap: het tegenovergestelde is de ketterij van het totalitaire gezin. Het tweede „geneesmiddel" is een onderdeel van het staatssocialisme: het spreekt van gezinsloon, rechten der moeders enz., maar verloopen van het vaderloze gezin en van het moederloze gezin.

De ware geneesmiddelen zijn het herstel van de economische orde, het terugbrengen van de vrouw in het gezin, het verwerchent in wezen het gezin.

RIJK SAVOYE.

Ex-koning Victor Emanuel van Italië, is in ballingschap gegaan, terwijl hij een fortuin in Engeland laat, dat groot genoeg is om hem tot zijn dood in weelde te doen leven. Het is het grootste persoonlijke fortuin, dat zich bevindt in de boeken van de „custodian of enemy property", Sardinia Street, Londen, W.C. De rijkdom van den ex-koning, die de rijkste monarch van Europa was, werd in beslag genomen toen hij de oorlog verklaarde aan Groot Britannië in 1940. Men zegt, dat het grootste deel ervan bestaat uit aandelen, baren goud en edelstenen, toebehorende aan het Huis van Savoye. Het is daar steeds in grootte toegenomen, zelfs voordat Victor Emanuel in 1900 de troon besteeg, na de moord op zijn vader.

(Sunday Express).

DE PASTOOR VAN DACHAU.

Bij zijn terugkeer uit Rome bracht kardinaal Faulhaber de benoeming mee van den Eerwaarden Heer Pfanzelt tot huisprelaat van Zijne Heiligheid de Paus.

Mgr. Pfanzelt is de pastoor van Dachau; zijn naam is door duizenden gevangenen van het beruchte concentratiekamp gezegend om de hulp, die hij hun in het geheim wist te brengen.

EIS INGEWILLIGD.

Het Venezolaanse blad El Nacional schat het bedrag van het contract, dat collectief getekend is door de petroleum maatschappijen en haar arbeiders, op meer dan 110.000.000.— Bs.

VOEDING EN OPVOEDING.

Het Venezolaanse blad „La Esfera" meldt, dat 17.000 kinderen op rekening van de Venezolaanse Staat worden opgevoed en dat men stappen heeft genomen om politechnische scholen voor minderjarigen op te richten, met een capaciteit om honderden arme kinderen te onderhouden. In deze instelling zal men de internen zowel opvoeding als voeding op technische wijze geven.

Bekendmaking.

Het wnd. Hoofd van het Departement Sociale en Economische Zaken maakt hierbij het volgende bekend:

I. Vanaf 1 Juli a. s. zullen alle bedrijven krachtens de Ongevallenregeling uitkeeringsplichtig zijn. Vanaf dien datum moeten alle werkgevers hun bedrijf verzekerd hebben.

Verzekering kan geschieden bij de navolgende maatschappijen:

1. N. V. Fatum, Ongevallenverzekeringsmaatschappij der Nederlanden van 1845.
2. Compania Cubana de Fianza p/a Maduro & Curiel's Bank.

II. Alle arbeiders, behalve schepelingen zullen per 1 Juli a.s onder de Ziekteregeling vallen; eveneens arbeiders in dienst van particulieren (behalve huispersoneel). Het risico verbonden aan het recht van den arbeider op vrije geneeskundige behandeling en verpleging, alsmede op ziekengeld, moet verzekerd worden bij het Gouvernement van Curacao.

III. De administratie, verbonden aan laatstgenoemde verzekering wordt namens het Gouvernement verricht door de N. V. Fatum. Voor aangelegenheden, deze verzekering betreffende wende men zich tot genoemde maatschappij Windstr. No. 7 a. Curacao. Telefoon 1166.

Het Hoofd voornoemd.

Bekendmaking

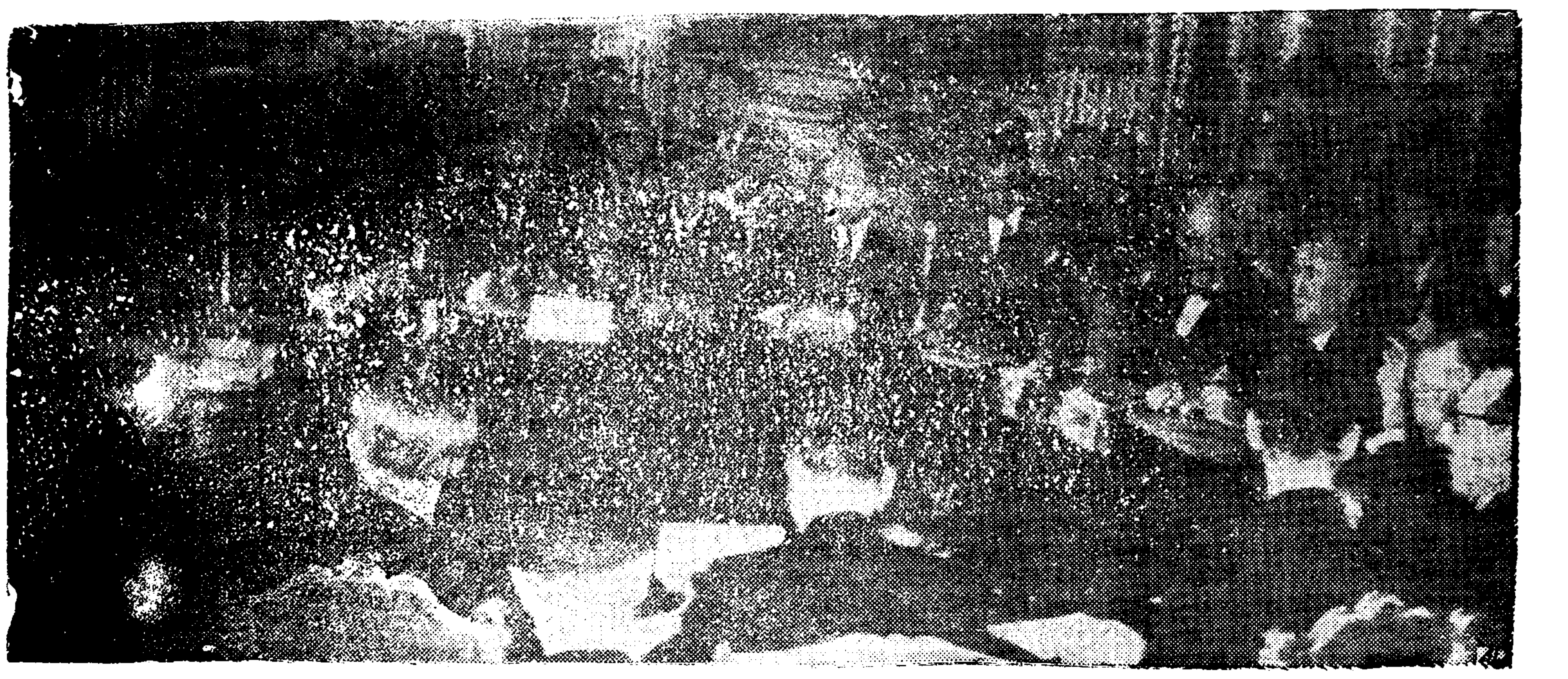
Het wnd. Hoofd van het Departement Sociale en Economische Zaken maakt hierbij bekend, dat overeenkomstig artikel 2, lid 5 van het Besluit van den 5den April 1946, ter uitvoering van artikel 3, lid 2 van de Landsverordening tot Inschrijving van arbeidskrachten 1945, de arbeider verplicht is tot de indiening van drie goedgelijkende pasfoto's.

Dienovereenkomstig wordt iederen arbeider in den zin van bovengenoemde Landsverordening, verzocht, zoo spoedig mogelijk, hetzij rechtstreeks of door tusschenkomst van zijn werkgever drie goedgelijkende pasfoto's te zenden aan het Departement Sociale en Economische Zaken, afdeeling „Inschrijving van arbeidskrachten" Scharlooweg 76.

Op de achterzijde van deze foto's moeten de naam, de voornamen en het adres van den arbeider vermeld staan.

Het wnd. Hoofd voornoemd.

De Olie in 1945.

De conferentie der Ministers van Buitenlandse Zaken te Parijs is hier gaande in het Palais de Luxembourg. De Russen zitten met het gelaat naar het fototoestel toe, dan krijgt men de Noordamerikanen rechts, vervolgens de Fransen en de Britten kloksgewijs om de ronde tafel.

Aan het Verslag over 1945 van de N.V. Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot exploitatie van petroleumbronnen in Nederlands-Indië ontlenen wij het volgende:

Het is voor de directeuren een reden tot grote voldoening, dat het rapport, dat zij ditmaal aan de aandeelhouders uitbrengen wederom behandeld zal worden op een algemene vergadering, die, gelijk vóór de oorlog het geval was, te Amsterdam zal worden gehouden. Hoewel de maatschappij nog op Curaçao is gevestigd zijn zij, dank zij de medewerking van de daartoe bevoegde instanties, in staat gesteld als van ouds een algemene vergadering in Nederland bijeen te roepen.

Gedurende de oorlog hebben steeds drie van de directeuren hun functies buiten bezet gebied kunnen oefenen. Zodoende waren zij in staat, tezamen met hun collega's van de Shell Transport & Trading Company Ltd. er op toe te zien, dat de Groep zich met geestdrift aanpaste aan het Geallieerde oorlogsbeleid. Algemeen hebben de autoriteiten erkend, dat ons aandeel in de oorlogvoering belangrijk was en wij menen, dat ook onze aandeelhouders er trots op kunnen zijn, dat de positie van de „Koninklijke" en van de Koninklijke/Shell Groep over de gehele wereld gehandhaafd en zelfs versterkt is.

Dank zij tijdig door ons genomen maatregelen was een kern van onze employee's, die in Nederland hun standplaats hebben, in staat in Londen, buiten de greep van den overweldiger, door te werken en aldus medewerking te verlenen. Zonder deze kern zouden niet alleen de werkzaamheden van onze Groep, maar ook de oorlogvoering der Geallieerden, voor zover deze met petroleum samenhangt, ongetwijfeld minder doeltreffend zijn geweest.

De oorlog stelde velerlei problemen: niet enkel moesten bekende producten in grotere quantiteiten en van betere qualiteit worden geleverd, doch ook ontstond vraag naar vele nieuwe producten. Bij de oplossing van al deze problemen hebben de technici, die buiten bezet gebied in dienst van de N.V. De Bataafse Petroleum Maatschappij en andere Groepsmaatschappijen werkten, grote diensten bewezen. Zij droegen onder meer bij aan het uitwerken van nieuwe procédé's en aan de oprichting van nieuwe fabrieken, die voor de levering van speciale smeeroliën, van benzine van hoog octaan gehalte, enz. nodig waren. Ook op menig ander gebied was hun bijstand van grote waarde en het zou zonder deze moeilijk zijn geweest aan alle eisen, die de oorlogvoering stelde, te voldoen.

Niet minder belangrijk was het werk, dat deze technici konden verrichten met het oog op de toekomst. Zij toch werkten de nodige plannen uit voor het herstel van door de oorlog verwoeste of beschadigde installaties. Ofschoon deze plannen natuurlijk in vele gevallen op gissingen omtrent de werkelijk geleden schade moesten berusten, maken zij het ons toch mogelijk reeds nu op ruime schaal bestellingen te plaatsen voor het nodige materiaal.

De tijd is niet ver meer, ja, wellicht reeds aangebroken op het ogenblik dat dit rapport verschijnt, dat deze werkers, die gedurende de oorlog buiten het Koninkrijk hebben gearbeid, hun taak in eigen land zullen hervatten en dat ook de zetel van de N.V. De Bataafse Petroleum Maatschappij wederom naar Den Haag zal zijn teruggebracht. Wij zouden niet gaarne deze gelegenheid laten voorbij gaan zonder andermaal onze dankbaarheid uit te spreken jegens de landen, waar deze medewerkers een onderkomen hebben gevonden en wij denken hierbij speciaal aan het Britse Rijk, waar deze mensen zoveel gastvrijheid, medewerking en hulp hebben genoten.

Het zal wel onnodig zijn nog eens de nadruk te leggen op onze bewondering voor al diegenen, die zo standvastig bleven onder het juk van den misdadigen overweldiger. Bijna al onze mensen, die aan het werk bleven in vijandelijk gebied, twijfelden er nimmer aan, en handelden dienovereenkomstig, dat onrecht in dienst van grenzeloze eerzucht op de duur niet kon zegevieren. Hun moeilijke taak stelde hen er dikwijls aan bloot, dat de wrede Duitse bezetter hen zou verbannen, martelen en vermoorden, doch zij volbrachten hun werk zodanig, dat de gehate vijand er een minimum profijt van kon trekken, en hun vaderland en de maatschappij plukken thans de vruchten van hun arbeid. Helaas moesten velen hunner de ongelijke strijd met de dood bekopen; wij zullen hen nimmer vergeten.

Alvorens over te gaan tot het gewone jaarlijkse rapport, zoals wij dit plegen uit te brengen, vestigen wij de aandacht op een gebeurtenis, die niet alleen van belang is voor de aandeelhouders, maar tevens van grote betekenis voor de nationale economie van Nederland. Wij denken hierbij aan de ontdekking van petroleum in commerciële hoeveelheden in Nederland zelf.

Reeds vóór de oorlog was de N.V. De Bataafse Petroleum Maatschappij begonnen met exploratie-werk in Nederland en dit werd gedurende de bezetting voortgezet op een wijze, die door het vaak misbruikte woord „sabotage" het best wordt gekarakteriseerd. Gedurende de oorlog kwam vast te staan, dat zich een olieveld met commerciële productie bevindt in de omgeving van Coevorden, doch productie van enige betekenis voor den bruten bezetter werd vermeden.

De vooruitzichten zijn nog van bescheiden aard en als gevolg van de moeilijkheden, die men op het ogenblik ondervindt bij het aanschaffen van boor- en ander materiaal, gaat de ontginning van dit veld langzamer dan wij wel zouden wensen. Toch produceerde het aan het eind van 1945 26 kg. ton per dag en sinds de bevrijding beloopt de totale productie reeds meer dan 7.200 kg. ton. Ons exploiratiewerk in Nederland wordt voortgezet.

Ook in ons groot laboratorium te Amsterdam werd tijdens de bezetting belangrijk werk verricht en werden ontdekkingen gedaan, die, hoewel zij voor den bezetter geheim werden gehouden, thans blijken van grote betekenis te zijn voor de commerciële werkzaamheden onzer Groep. Wij zullen later in dit rapport meer over ons onderzoekingswerk mededelen. Hier wensen wij hulde te brengen aan ons Amsterdams laboratorium voor de arbeid tijdens de bezetting aldaar verricht.

Toen ons laatste rapport werd uitgebracht, was Japan nog niet verslagen. Wij heten thans van harte welkom hen, die uit het Oosten tot ons terugkeerden, van wie vele lange jaren in gevangenschap hebben doorgebracht. Wij behoeven niet uit te weiden over de verschrikkelijke omstandigheden, waaronder zij, en ook helaas hun families, gedurende de afgelopen jaren hebben moeten leven en wij waarderen het in hoge mate, dat zij, die terugkeerden, vol goede moed zijn. Wij zijn er zeker van, dat ook onze aandeelhouders het zullen toejuichen, dat wij overwegen in welke vorm wij hen, en ook de nabestaanden der overledenen, voor de jaren der bezetting schadeloos kunnen stellen op een wijze, die hun bevrediging zal schenken.

Wij delen in de rouw van de nabestaanden van hen, die wij niet zullen terugzien.

Het was een blijde dag, toen enkele maanden na de bevrijding alle directeuren der Groep wederom in Den Haag een vergadering konden houden en aldus, tezamen met de collega's van de Shell Transport & Trading Company Ltd. de procedure kon worden gevolgd, welke vroeger voor de gezamenlijke Groepsmaatschappijen gedurende een lange reeks van jaren met zoveel succes is toegepast en welke in zo sterke mate heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van onze grote organisatie over de gehele wereld. Wij beschouwen dit als een belangrijk feit, niet alleen van een Groepsstandpunt bekeken, maar ook omdat het een stap vooruit betekent naar het herstel van internationale handelsbetrekkingen, die wij onontbeerlijk achten voor de toekomst van de wereld.

De werkzaamheden in Nederland.

Reeds boven vestigden wij de aandacht op de belangrijke ontdekking in de omgeving van Coevorden en op ons exploratiewerk hier te lande.

Wat onze raffinaderij te Pernis aangaat, wij vonden haar na de bevrijding van Nederland in een chaotische toestand terug. Veel materiaal was door de Duitsers meegenomen, tanks waren opgeblazen en de installaties waren systematisch door den vijand weggevoerd. Onmiddellijk werd begonnen, niettegenstaande de beperkte middelen, die onze technici te hunner beschikking hadden, orde in deze chaos te brengen en het herstel van installaties en opslagtanks werd ter hand genomen. Toen in Juni 1945 de eerste tanker „Ondina" aankwam, beschikken wij over ongeveer 2% van onze vóór-oorlogse opslag-capaciteit en aan het einde van 1945 was ongeveer 60% van deze capaciteit hersteld. Op 4 April 1946 werd de raffinaderij in tegenwoordigheid van de Nederlandse autoriteiten officieel heropend en hoewel de cijfers over April nog slechts een verwerkingscapaciteit tonen van ongeveer 400 ton per dag, tegen een capaciteit van ongeveer 2000 ton per dag vóór de oorlog, wordt alles in het werk gesteld om in de naaste toekomst de raffinaderij weder op volle kracht te doen draaien.

De werkzaamheden in Curaçao.

Ons bedrijf op Curaçao werkte gedurende de oorogsjaren onder zware druk ten behoeve van de Geallieerde oorlogvoering. De vraag naar aardolie-producten nam enorm toe, tengevolge waarvan hoge eisen aan de bestaande raffinaderijen werden gesteld.

Aangezien de fabriek op Curaçao de gehele reeks van aardolieproducten kan vervaardigen, is het verklaarbaar, dat Curaçao een groot deel leverde van die producten, welke voor de moderne oorlogvoering onmisbaar zijn.

Ten dele kon aan de grotere vraag worden voldaan door een intensiever gebruik te maken van de bestaande apparatuur. Voor de vervaardiging van steeds toenemende hoeveelheden 100% octaan vliegtuigbenzine voor de Geallieerde luchtvloten was het echter nodig nieuwe werkwijzen toe te passen en nieuwe installaties te bouwen. Dientengevolge werden in nauw overleg met de Geallieerde autoriteiten, enige alkyleerinrichtingen, isomerisatie-installaties en een cumenefabriek gebouwd voor de bereiding van onmisbare hoogwaardige componenten.

De op Curaçao gestationeerde vloot van tankschepen voor de aanvoer van ruwe olie uit Venezuela had een zware taak te vervullen teneinde het bedrijf onder alle omstandigheden gaande te houden. Het vaarschema moest worden versneld teneinde de grotere hoeveelheden te kunnen vervoeren, terwijl de oorlog in de Caraïbische Zee grote gevaren voor de bemanning medebracht. Gelukkig heeft onze Curaçaose vloot slechts geringe verliezen geleden en het was mogelijk steeds aan de essentiële eisen van ons verwerkingsbedrijf te voldoen.

Gedurende de oorlog bleek het noodzakelijk aan ons dokbedrijf een gegraven dok toe te voegen. Dit Prinses Beatrix-dok is geschikt voor reparatie van schepen met een maximale tonnage van 20.000 ton (deadweight). Het heeft grote diensten kunnen bewijzen aan de Geallieerde schepen welke Curaçao aanliepen en met name aan tankschepen, welke anders op grotere afstand op andere reeds volbelaste dokbedrijven zouden zijn aangewezen. Zo konden bij voorbeeld gedurende 1944 aan 287 schepen grote en kleine reparties in ons dokbedrijf worden uitgevoerd.

De uitbreiding van personeel leidde tot het treffen van verschillende tijdelijke en blijvende maatregelen voor huisvesting en ontspanning, hoewel deze voorzieningen noodgedwongen tot een minimum beperkt moesten blijven. Zo werd een aantal arbeiderswoningen, barakken- en eetzalen gebouwd om zoveel mogelijk aan de dringende woningnood tegemoet te komen. Tevens werd een aantal woningen voor employees voltooid, waarvan de bouw reeds vóór de oorlog was aangevangen. Voor ontspanning werden bestaande clubs uitgebreid, terwijl voorts een zoetwaterzwembad in de onmiddellijke nabijheid van de raffinaderij in gebruik werd gesteld.

De werkzaamheden in Venezuela.

In overeenstemming met de grote vraag over de gehele wereld naar petroleumproducten, zette de Groep haar exploiratiewerk krachtig voort en gedurende 1945 nam de olieproductie van Venezuela met een derde toe en bereikte een tophoogte van ongeveer 1.000.000 barrels (147.900 kg. ton) per dag. De werkzaamheden van onze Groep breidden zich dienovereenkomstig uit, niettegenstaande een voortdurend ernstig tekort aan uitrusting en materiaal. Een van de belangrijkste resultaten was de exploitatie van de diepe olielagen van het in 1944 ontdekte La Paz veld, dat gebleken is van grote betekenis te zijn.

Krachtens een overeenkomst gesloten met het Venezolaanse Gouvernement zijn wij begonnen met de bouw van een moderne raffinaderij met een capaciteit van 7.340 kg. ton per dag. Deze is gelegen te Cardon op het schiereiland Paraguana en zal tevens omvatten aanlegplaatsen aan diep water, tanks en een geheel op zich zelf staande kolonie van werknemers.

Een enorm bord met een loterij nummer op het gebouw van de Nationale Loterij te Nuevo Laredo in Mexico, werd door een krachtige wind afgerukt en op een nabijliggend huis gesmeten waarbij een schoenmaker gedood en zeven andere personen gewond werden.

Wetenschappelijk onderzoek.

In ons vorig jaarlijks verslag deden wij verschillende mededelingen over het wetenschappelijk onderzoek van de Groep en wij gaven enige voorbeelden van onze resultaten, die niet alleen voor onze eigen zaken van belang waren, maar ook, wat in de oorlog veel zwaarder woog, voor de oorlogvoering der Geallieerden.

Dit onderzoek concentreert zich thans voornamelijk in drie plaatsen: in Nederland te Amsterdam, in het Verenigd Koninkrijk te Thornton in Cheshire en in de Verenigde Staten te Emeryville in Californië. De laboratoria in elk dezer drie centra doen voor geen andere wetenschappelijke werkplaats onder wat betreft de faciliteiten die zij verschaffen voor diepgaand en vruchtdragend onderzoek. Elk laboratorium is een op zichzelf staand geheel, hoewel natuurlijk een nauwe samenwerking tussen alle drie wordt gehandhaafd.

Een nieuw proefstation voor de landbouw werd geopend te Salida in Californië, teneinde alle soorten insectendodende middelen te onderzoeken.

Onze belangstelling voor dergelijke middelen wordt steeds groter, speciaal met het oog op het vitale belang hiervan voor de vermeerdering van de voedselproductie. Een recent succes op dit gebied is het Groepsproduct „DD", dat schadelijke insecten, die zich in de grond bevinden, verdelgt.

Toen, als gevolg van de veranderde omstandigheden, die het einde van de oorlog met zich bracht, de allylalcoholfabriek te Houston een nieuw productieschema vereiste, werd dit zo ontworpen, dat een maximale hoeveelheid „DD" kan worden verkregen. Bovendien zijn wij thans bezig fabrieken te bouwen voor verschillende soorten andere chemische producten, die een belangrijke uitbreiding van Shell Chemical's werkzaamheden zullen betekenen.

Personeel.

Goed personeel is essentieel voor het succes van elke zaak. Vandaar dat wij altijd grote zorg hebben besteed aan het uitkiezen en opleiden van employees. Ten slotte is er geen betere leerschool dan het leven zelf, doch speciaal voor de technici kant van ons bedrijf is een grondige wetenschappelijke vooropleiding onontbeerlijk.

Mede met het oog hierop heeft de Groep *f* 4.200.000,— geschonken ten behoeve van de wetenschappelijke uitrusting van twee vermaarde Nederlandse hogescholen en voor de instelling van biezondere prijzen aan de andere Nederlandse universiteiten. Op gelijke wijze heeft de Groep £ 435.000 geschonken aan de universiteit te Cambridge voor de opleiding van chemische ingenieurs en zijn andere Britse universiteiten begiftigd met „scholarships".

Op deze wijze geloven wij, dat wij niet enkel er voor zorgen, dat onze vennootschap straks op academisch geschoold personeel zal kunnen rekenen, maar ook, dat wij in ruime zin medewerken aan de wetenschappelijke uitrusting van het opgroeiende geslacht.

Zeker is, dat wij ons tot dusver gelukkig kunnen prijzen een talrijk en uitnemend geschoold personeel in onze dienst te hebben en ons moet een woord van hulde en dank uit de pen voor de toewijding en de loyaliteit, waarmede dit personeel ons gedurende de oorlog en het eerste jaar daarna heeft gediend.

Voorzieningsfonds.

Op 31 December 1945 waren 35.701 personen lid van het Voorzieningsfonds.

De stortingen voor het personeel in Nederland werden gedurende de oorlogsjaren opgeschort en zijn niet hervat, dit in verband met een nieuwe pensioenregeling, welke momenteel in studie is.

Financiële resultaten.

De algemene vergaderingen van aandeelhouders, gehouden te Curaçao in 1941, 1942, 1943 en 1944, besloten op ons voorstel, gelet op de onzekerheid der tijden en de feitelijke onmogelijkheid dividenden uit te keren aan onze aandeelhouders in bezette gebieden, de ontvangen dividenden onzer dochtermaatschappijen te reserveren. In 1945 werd op de destijds gepubliceerde gronden geen algemene vergadering gehouden en wij boekten ook de over 1944 gemaakte winsten op de algemene reserve.

Aangezien de positie van onze maatschappij een duidelijker beeld vertoont nu de oorlog, zowel in het Westen als in het Oosten, tot een goed einde is gekomen, achten wij ons gerechtigd aan de vergadering van aandeelhouders voor te stellen de nog niet door de aandeelhouders goedgekeurde jaarstukken over 1944 in dien zin te wijzigen, dat de over dit jaar gemaakte winst ad Nederland *f* 32.154.00.,70 niet naar de algemene reserve wordt overgebracht, dat van de reserverekening een bedrag van Nederland *f* 96.424.424,11 wordt teruggeboekt naar de Winst- en Verliesrekening 1944 en dat het onverdeelde dividend van 1939 ad Nederland *f* 1.214.922,03 wordt teruggeboekt naar de balans 1944. Aldus zal de algemene reserve per ultimo December 1944 voor Nederland *f* 40.000.000,— te boek staan en zal de Winst- en Verliesrekening een beschikbare winst aanwijzen van Nederland *f* 128.578.433,81.

Dit bedrag laat toe een dividenuitkering van 25% over het jaar 1944, hetgeen, in aanmerking genomen, dat over 1940 en volgende jaren niets is uitgekeerd, in deze tijden voor de aandeelhouders een redelijk dividend betekent. De directeuren stellen voor de aldus gewijzigde Balans en Winst- en Verliesrekening op een binnenkort nader door de directie te bepalen datum bij de aan te wijzen betaalkantoren aldus uit te keren, dat na betaling van 4% aan de preferente aandeelhouders over de jaren 1940 tot en met 1944, 5% in contanten wordt betaald aan de gewone aandeelhouders (zulks onderaftrek van de verschuldigde dividendbelasting over het gehele dividend) en 20% in bonusaandelen, zodat op elke vijf aandelen één nieuw aandeel wordt uitgereikt. Toestemming van de betrokken autoriteiten is voor zulk een uitkering verkregen.

Deze bonusaandelen zullen van 1 Januari 1946 af in de winst delen en het dividendbewijs tegen inlevering waarvan zij verkrijgbaar zullen zijn, zal, evenals alle dividendbewijzen van onze vennootschap vervallen, indien het niet is aangeboden binnen zes jaar na de datum sedert welke het inwisselbaar zal zijn. Aldus kan een bedrag van Ned. *f* 100.24.800,— aan nieuwe aandelen worden uitgegeven. Reeds in ons verslag over 1943 wezen wij er op, dat in de balans over dat jaar de reserve van Ned. *f* 28.800.000,— in verband met niet uitgegeven aandelen was verdwenen, aangezien de eigenaren van de desbetreffende warrants hun rechten op 31 Maart 1943 niet hadden geoefend, na welke datum deze rechten zijn vervallen.

Voor het jaar 1945 zijn nog niet alle gegevens binnen, die nodig worden geacht om de definitieve balans aan aandeelhouders ter goedkeuring voor te leggen. Aangezien echter de ontbrekende gegevens geen invloed kunnen oefenen op het winstsaldo, acht de directie zich verantwoord aan aandeelhouders voor te stellen om, op grond van de voorlopige balans, die hierbij is gevoegd, te besluiten, na betaling van 4% aan de preferente aandeelhouders, een dividend uit te keren van 6% in contanten, eveneens uit te betalen bij de aan te wijzen betaalkantoren onder aftrek van de verschuldigde dividendbelasting. Op deze wijze behoeven aandeelhouders niet te wachten totdat de definitieve balans en de Winst- en Verliesrekening over 1945 in haar definitieve vorm aan de vergadering ter goedkeuring worden voorgelegd en haar worden gevraagd aan directeuren over het jaar 1945 décharge te verlenen voor het door hen gevoerde beheer.

Op de winst- en Verliesrekening over 1945 komt een winst voor van Ned. *f* 38.099.490,35. Dit cijfer zou een ietwat hoger dividend toelaten. Het komt der directie echter gewenst voor in deze tijden, waarin de fiscale lasten nog niet te overzien zijn en waarin een superdividendbelasting nog steeds van kracht is, de dividenduitkering te beperken tot 6% en het resterende winstsaldo naar het volgend jaar over te boeken.

In dit verband denken wij vooral aan het ontwerp Vermogensaanwasbelasting, dat, indien het in de huidige vorm wet wordt, de maatschappij en haar dochtermaatschappijen zwaar zal treffen. Speciaal voor onze maatschappij met haar practisch geheel buiten Nederland zich bevindende deelnemingen en andere activa in vreemde valuta belegd, zou zulk een wet van een papieren, doch in feite niet bestaanden, vermogensvooruitgang de helft wegbelasten, waardoor het vermogen van de maatschappij ernstig zou worden aangetast. Daarom zou zulk een belasting, wat onze maatschappij betreft, voor een groot deel op een kapitaalsheffing neerkomen, welk deel niet ten laste van de winstrekening zou mogen komen, doch uitdrukking zou moeten vinden in die balansposten, welke het kapitaal (inclusief reserves) der vennootschap vertegenwoordigen.

De directeuren hebben de eer aan de algemene vergadering van aandeelhouders voor te stellen:

1) de hierbij gevoegde Herziene Balans en Winst- en Verliesrekening over het jaar 1944 goed te keuren:

2) het dividend over het jaar 1944, na betaling van 4% over de jaren 1940 tot en met 1944 op de preferente aandelen, vast te stellen op 25% over het op 31 December 1944 uitstaand gewone aandelenkapitaal, betaalbaar als boven aangegeven;

3) het dividend over het jaar 1945, na betaling van 4% over dit jaar op de preferente aandelen, vast te stellen op 6% over het op 31 December 1944 uitstaand gewone aandelenkapitaal, betaalbaar als boven aangegeven;

4) de directeuren te déchargeren ter zake van het door hen gevoerde beheer tot ultimo 1944.